

גל יונות לעירן בפרשת השבוע  
ערוכים בידי נחמה ליבוביץ  
סנה הסתים עשרה  
יו"ל ע"י מוסד תורה והסכלה למבוגרים ולנוער  
הסתדרות נסי מזרחי באמריקה

בשלח (תשי"ג)

י"ג י"ז - כ"ב

א. טאלה כללית לתכונותיו של דור יוצאי מצרים.

ראב"ע פרק י"ה ד"ה התיצבו וראו: "...יט לתמוה, איך יראו מחנה גדול של סט מאות אלף איט מהרודפים אחריהם? ולמה לא ילחמו על נפשם ועל בניהם? והתשובה, כי המצרים היו אדונים לישראל וזה הדור היוצא ממצרים למד מבעוריו לסבול עול מצרים ונפטו ספלה ואיך יוכל עתה להלחם עם אדוניו? והיו ישראל נרפים ואינם מלומדים למלחמה. חלא תראה, עי עמלק בא בעם מדעם ולולא תפילת משה היה כובט את ישראל. וה' לבדו שהוא עושה גדולות. ולו נתכנו עלילות. סבב סמתו כל העם היוצאים ממצרים הזכרים, כי אין בהם כח להלחם בכנענים, עד טקם דור אחר דור במדבר טלא ראו גלות והיתה להם נפש גבוהה כאשר הזכרתי בדברי משה בפרשת שמות."

וכן בפרק ב' בדברו על הולדת משה והתחנכו בבית פרעה אומר ראב"ע:  
(ראב"ע ב' ג' ד"ה "...והמחטבות ה' עמקו ומי יוכל לעמוד בסודו ולו לבדו נתכנו עלילות; אלו סבב ה' זה, סיגדל משה בבית המלכות, להיות נפשו על מדרגה העליונה בדרך הלמוד והיגילות. ולא תחיה ספלה נרגילה להיות בבית עבדים. הלא תראה שחרג המצרי בעבור טעשה חמס והוטיע בנות מדין מהרועים בעבור טעשו חמס להטקות צאנם מהמים טדלו)

עבר על כל פרשת בשלח וסמן את הפסוקים שמהם יט להביא ראיות לדברי הראב"ע ולהוכיח את נכונות הערכותיו של דור המדבר:

אא. י"ג י"ז ולא נחם אלוהים דרך ארץ פלסתיים כי קרוב הוא...  
רש"י ד"ה כי קרוב הוא: ונח לסוב באותו דרך למצרים;

רשב"מ ד"ה כי קרוב הוא: ולא רצה הקב"ה להנחותם דרך ארץ פלסתיים, כי קרוב הוא, דרך יסר לגכנס מיד בארץ כנען וכטיבואו לסורח מלחמות ארץ כנען יתנו ראט ויטובו למצרים, כמו טעשו כמה פעמים....  
למיכך ויטב את העם דרך המדבר ארץ רחוקה.

רמב"ם מורה נבוכים ג' פרק כ"ד:  
הוא יתעלה הקדים להרגילם הטורח במדבר להרבות טובתכם כשתכנסו לארץ וזה אמר, כי היציאה מן הטורח אל המנוחה יותר ערבה מן החתמדה על המנוחה, וידוע שלולא טורחם ועמלם במדבר לא היו יכולים לכבוט הארץ ולא ללחם ביוטביה. הנה אמרה התורה זה: "כי אמר אלוקים מן ינחם העם בראותם מלחמה וטבו מצרימה ויטב אלוקים דרך המדבר יק סוף, וחמוטים עלו....", כי המנוחה תסיר הגבורה וצוק חפרנסה והעמל יתנו הגבורה, והוא הטובה אטר באה בענין הזה באחריתם.

מורה נבוכים ג' פרק ל"ב: "...טאין בטבע האדם סיגדל על מלאכת עבודות בחמר ובלבנים והדומה להם ואחר כן ירחץ ידיו לטעתו מלכלוכם וילחם עם ילידי הענק פתאום.... סיהיה מחכמת הסם להטב אותם במדבר עד טילמדו גבורה, כמו סנודע טההליכה במדבר ומעוט הנאות הגוף מרמיצה וכיוצא בהם יולידו הגבורה והפכם יולידו רך הלבב, ונולדו גם כן אנטיים טלא הרגלו בספלות ובעבודות....

א. במה טונה הרמב"ם מסני המפרטים הקודמים בפרטו את תכלית ההובלה בדרך רחוקה?

אא. י"ג פסוק י"ח וחמוטים עלו בני ישראל.  
על המסך המקראות מקסה אברבנאל באטרו "וחמוטים עלו בני ישראל"...  
כי הנה חזברים האלה אינם נכתבים במקום הראוי להם והיה ראוי לכחמם בפרשת "ויסעו בני ישראל מרעמס סכותה" (י"ב לז') וסם היה לו לספר טעלה אותו ההטון הרב חמוטים....

ענה על טאלתו

חטאלות המסומנות x קטות והמסומנות xx קטות ביותר. ענה לפי יכלתך והבנתך.